

Vergaderjaar 2008–2009

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 386

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 17 november 2008

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid¹ heeft over de brief van 26 september 2008 van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid inzake de tussenstand van de resultaten van de huidige onderzoeken naar de definitieve voorziening WIA en de getroffen maatregelen (Kamerstuk 26 448, nr. 383) de navolgende vragen ter beantwoording aan het kabinet voorgelegd. Deze vragen, alsmede de daarop op 14 november 2008 gegeven antwoorden, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
De Wit

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Van de Wiel

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), De Wit (SP), voorzitter, Van Gent (GL), Blok (VVD), Tichelaar (PvdA), Van Dijk (CDA), Smeets (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Omtzigt (CDA), Van Hijum (CDA), Timmer (PvdA), Koşer Kaya (D66), Jonker (CDA), ondervoorzitter, Luijben (SP), Ulenbelt (SP), Ortega-Martijn (CU), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Van der Burg (VVD), Koppejan (CDA), Van Dijk (PVV), Spekman (PvdA), Thieme (PvdD), Karabulut (SP), Vos (PvdA) en Vacature (VVD).
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Gerkens (SP), Sap (GL), De Krom (VVD), Heerts (PvdA), Smilde (CDA), Depla (PvdA), Aptroot (VVD), Sterk (CDA), Willemse-van der Ploeg (CDA), Dijsselbloem (PvdA), Pechtold (D66), Spies (CDA), Irrgang (SP), Lempens (SP), Cramer (CU), Biskop (CDA), Kamp (VVD), Joldersma (CDA), Fritsma (PVV), Tang (PvdA), Ouwehand (PvdD), Gesthuizen (SP), Heijnen (PvdA) en Weekers (VVD).

1

Wanneer vernam het kabinet voor het eerst over de problemen met het nieuwe WIA-systeem?

De Raad van Bestuur UWV berichtte in juli 2007 dat de bouw van het nieuwe Wia-systeem vertraagd was en in februari 2008 dat er problemen waren met de bouw van het Wia-systeem.

2

Hoe zal de Kamer worden geïnformeerd over de toetsing door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid of bij projecten met een ICT-component voldaan is aan de maatregelen die in de brief worden geciteerd?

Ik zal u hierover bij de toezending van de jaarplannen met begroting, tussentijdse rapportages en jaarverslagen van de SUWI-zbo's informeren.

3

In reactie op de evaluatie SUWI klaagde de voorzitter van de raad van bestuur van Uitvoeringsorganisatie werknemersverzekeringen (UWV) in felle bewoordingen over de regeldruk, die goede dienstverlening van publieke organisaties in de weg staat¹. In hoeverre acht het kabinet de conclusie gerechtvaardigd dat de complexiteit van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) heeft bijgedragen aan het debacle van het WIA-systeem bij UWV?

Deze conclusie is niet gerechtvaardigd. Uit de onderzoeken van UWV en IWI is gebleken dat het mislukken van het Wia-programma met name geweten kan worden aan de complexiteit van het programma. De vormgeving van de Wia heeft geen bijdrage geleverd aan het stopzetten van de Wia-nieuwbouw.

4

Welke gevolgen hebben de problemen rond het nieuwe WIA-systeem voor de evaluatie van de WIA die uiterlijk in 2010 moet hebben plaatsgevonden?

De problemen met het nieuwe Wia-systeem hebben geen gevolgen voor de evaluatie van de Wia. In overeenstemming met artikel 139 van de Wia richt de evaluatie zich op de doeltreffendheid en de effecten van de Wia in de praktijk en niet op de ondersteuning van de uitvoering binnen UWV.

5

Welke gevolgen hebben de problemen rond het nieuwe WIA-systeem voor de voorgenomen privatisering van de WGA-regeling? Is het kabinet van zins die privatisering door te zetten en, zo ja, vanaf welk jaar verwacht het kabinet de WGA-regeling dan te hebben geprivatiseerd?

De problemen rond het nieuwe Wia-systeem staan los van de besluitvorming door het kabinet over privatisering van de Wga-regeling. In 2009 zal de Wga worden geëvalueerd.

6

In de brief rept de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de maatregelen die de raad van bestuur UWV inmiddels heeft genomen. De Inspectie Werk en Inkomen (IWI) zal haar bevindingen rapporteren aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid? Welke sanctionering heeft het kabinet vervolgens om gebreken in de uitvoering te herstellen?

De Wet SUWI geeft mij verschillende instrumenten om er voor te zorgen dat UWV eventuele gebreken in de uitvoering herstelt. Ik noem u de

¹ Uit bestuurlijke reactie van UWV, bijlage bij aanbiedingsbrief Evaluatie SUWI (Kamerstuk 26 448, nr. 290). «Een aspect dat in de evaluatie wat onderbelicht blijft, is de noodzaak van deregulering. Er bestaat een breed maatschappelijk draagvlak voor een andere, klantgerichte en toegankelijke overheid. Om dat doel te bereiken kan niet worden volstaan met verbetering van processen en van de ketensamenwerking. Deregulering is daarbij onmisbaar. Op alle terreinen: in wetgeving, uitvoering, aansturing van de uitvoering en toezicht. Zonder vereenvoudiging en vermindering van de regels die op deze terreinen gelden is de andere overheid een illusie. De dienstverlening aan de klanten van de publieke organisaties kan dan het stadium van suboptimaal niet overstijgen. Bovendien kost de huidige complexiteit geld, dat beter kan worden besteed om burgers en bedrijven value for money te bieden.» (zie http://docs.minszw.nl/pdf/35/2006/35_2006_3_9595.pdf)

volgende: al of niet goedkeuren van jaarplan met begroting, vaststellen budget voor de uitvoeringskosten, geven van aanwijzingen, nemen van maatregelen bij taakverzuim, vernietigen van besluiten en benoemingen. Uiteraard komen deze instrumenten pas in beeld als ambtelijk en bestuurlijk overleg niet de gewenste resultaten opgeleverd hebben.

7

Gelezen paragraaf 2.2 van het «Eindrapport WIA-onderzoek», in hoeverre is het kabinet van mening dat in uitvoeringstoetsen bij nieuwe wet- en regelgeving voldoende aandacht wordt besteed aan de consequenties voor ICT systemen?

UWV besteedt bij uitvoeringstoetsen standaard aandacht aan de gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving voor zijn ICT-systemen. In de toekomst zal UWV rond grote ICT-projecten duidelijk maken dat, en op welke wijze, voldaan is aan de nieuwe maatregelen.

8

Uit het «Eindrapport WIA-onderzoek», paragraaf 3.1 en 3.2.5 blijkt dat de taskforce die onderzoek heeft gedaan naar de problemen met het nieuwe WIA-systeem, geen antwoord heeft kunnen geven op de vraag of de beoogde complexiteitsreductie op termijn in de kostenontwikkeling zichtbaar wordt. Die vraag was ambtelijk afgestemd met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Welke complexiteitsreductie wordt hier bedoeld?

UWV heeft verschillende systemen, afkomstig van de voormalige uitvoeringsinstellingen. Er is soms sprake van verschillende systemen voor dezelfde functie, verschillende technologieën, in verschillende rekencentra. De vraag is gesteld vanuit het perspectief dat het nieuwe Wia-systeem zou worden gerealiseerd. Nu dit niet het geval is kan niet worden vastgesteld of de met het nieuwe Wia-systeem beoogde complexiteitsreductie op termijn in de kostenontwikkeling zichtbaar wordt.

9

In de Tussenrapportage Actieprogramma Gevolgen Beëindigen WIA-programma/Fundamentele Herbezinning schrijft het UWV dat de met het WIA-programma voorziene uitbreiding van de verantwoordingsinformatie niet zal plaatsvinden. Wat betekent dit voor de informatie over het aantal WGA'ers die meer of minder dan 50% van hun resterende verdien-capaciteit gebruiken? Kan het kabinet de Kamer hierover in het vervolg wel of niet snel van informatie voorzien, uitgesplitst naar arbeidsongeschiktheidspercentage?

Deze beleidsinformatie kan snel geleverd worden uit de huidige systemen. Het exacte arbeidsgeschiktheidspercentage speelt overigens geen rol bij de bepaling van de loongerelateerde uitkering. Deze bedraagt 70% van het dagloon, waarbij vervolgens de feitelijke inkomsten worden verrekend.

10

Het geïmplementeerde WIA-proces vergt volgens UWV op onderdelen veel handmatige capaciteit; kan het kabinet inzicht geven over de onderdelen die dit betreft? Waarom kunnen deze onderdelen niet worden geautomatiseerd? In hoeverre hangt dit samen met de complexiteit van de wet WIA?

Het belangrijkste onderdeel waar veel handmatige werkzaamheden plaatsvinden is de maandelijkse inkomstenverrekening. Dit onderdeel kan in principe worden geautomatiseerd. Gelet op de korte termijn waarin

deze oplossing gerealiseerd diende te worden, is dat in de noodoplossing Wia/Wga niet gebeurd, Omdat deze automatisering onderdeel uitmaakte van het stopgezette programma Wia, is dit deel van het proces nu nog niet geautomatiseerd.

11

Gelezen het rapport van Ernst & Young (Programma WIA: «Een dure les»), in hoeverre heeft het kabinet inzicht in de bijdrage van de volgende elementen in de wet WIA aan de hoge kosten voor een ICT-systeem:

- *De hybride uitvoeringsstructuur (met eigenrisicodragerschap voor de WGA naast uitvoering door UWV)?*
- *Het verschil tussen de loonaanvullingsuitkering en de vervolguitering voor mensen die meer of minder dan 50% van hun resterende verdien-capaciteit benutten?*
- *Het verschil in de maatregelen die UWV en eigenrisicodragers kunnen opleggen (artikel 88 en 89 van de WIA)?*
- *De mogelijkheid van vervroeging van de WIA-beoordeling?*

Deze elementen van de wet Wia hebben niet bijgedragen aan de hoge kosten voor het systeem (zie ook mijn antwoord op vraag 3).

12

Gelezen bijlage zes van het rapport van Ernst & Young, hoe verklaart het kabinet het overgrote deel van externe fte's in het WIA-programma, ten opzichte van het interne aantal fte's?

Zoals UWV heeft in de brief van 16 juni 2008 heeft aangegeven, is in de aanloop naar de vorming van UWV veel ICT-kennis verloren gegaan. Reeds vóór de vorming van het UWV werden door de verschillende uitvoeringsinstellingen veel ICT zaken uitbesteed. Veel deskundigheid is naar commerciële partijen verplaatst. Om tekorten in kennis en ervaring op te vangen heeft UWV een beroep gedaan op externe deskundigen.

13

Zijn er tussentijdse evaluaties geweest? Zo ja, hoeveel, wanneer en wat was de uitkomst? Zo nee, waarom niet?

Het rapport van Ernst & Young van 22 augustus 2008 gaat hier in paragraaf 6.2 uitgebreid op in.

Het programmaplan Wia is in maart 2006 getoetst door het bureau Gartner. Dit bureau onderschreef de keuze voor maatwerk, en de daarbij behorende referentiearchitectuur. In december 2006 heeft het bureau HEC zijn conceptrapport Audit Wia uitgebracht, waarin geconcludeerd werd dat het mogelijk was op de ingeslagen weg door te gaan, mits maatregelen genomen werden om de risico's te beperken. In juni 2007 ontvangt UWV een kritisch rapport van DNV-CIBIT. In februari 2008 geeft de Raad van Bestuur opdracht tot nader onderzoek naar de staat van het Wia-programma. Het deels door CIBIT en HEC, deels intern uitgevoerde onderzoek, leidt in juni 2008 tot het definitief stoppen van het programma.

14

Wanneer was duidelijk dat het WIA-systeem mislukt was? Wanneer was de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hiervan op de hoogte?

UWV heeft de minister in juli 2007 bericht dat de bouw vertraagd was en in februari 2008 dat er problemen waren. In een bijlage bij een brief van de minister van BZK 8 februari 2008 is de Kamer geïnformeerd over een overschrijding in tijd en kosten van het programma WIA. In maart 2008 is de minister geïnformeerd over de eerste resultaten van het UWV-onder-

zoek. UWV heeft in juni 2008 op basis van het in de periode april-mei 2008 verrichte onderzoek geconcludeerd dat het niet verantwoord was om door te gaan met de ontwikkeling van de *Definitieve voorziening Wia*.

15

Is het waar dat slechts 4 procent van het project hergebruikt kan worden? Zo ja, wat is hiervan de oorzaak? Zo nee, welk deel kan volgens het kabinet wel hergebruikt worden?

De belangrijkste producten van het programma zijn ontwerpen en halfafabrikaten. Eén van de redenen om het programma te stoppen was juist dat er te weinig concrete resultaten waren. Uit de tussenrapportage blijkt dat de directe herbruikbaarheid een waarde vertegenwoordigt van enkele miljoenen. UWV heeft het onderzoek sindsdien voortgezet en zal in de eindrapportage rapporteren over de onderdelen die hergebruikt kunnen worden en de waarde hiervan.

16

Welke partijen hadden een financieel risico in het WIA-project, welke partijen draaien nu voor de 89 miljoen euro op?

Het financiële risico van het programma lag bij UWV. UWV betaalde de kosten uit het ter beschikking gestelde budget voor de uitvoeringskosten.

17

Wat zijn de bijkomende kosten van het falen van het WIA-systeem in 2009? Heeft dit invloed op de bezuiniging die het UWV in 2009 moet realiseren? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waaruit blijkt dat?

De door UWV ingediende begroting 2009 valt binnen de gestelde kaders.

18

Wat zijn de verschillen in opvatting tussen het UWV en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geweest aangaande de invulling van het WIA-systeem?

Aangaande de invulling van het Wia-systeem bestond geen verschil in opvatting tussen het UWV en het ministerie. UWV heeft in de uitvoerings-toets van januari 2005 de bouw van een definitieve voorziening Wia voorzien. Dit stemde overeen met de opvatting van het ministerie. Later heeft UWV besloten deze definitieve voorziening zo te bouwen dat er ook andere regelgeving mee uitgevoerd zou kunnen worden.

19

Zijn er mogelijkheden een deel van de kosten te verhalen op de ontwikkelaar Logica en leverancier IBM? Zo ja, welk bedrag en is het kabinet bereid dit te doen? Zo nee, waarom niet?

IBM is de leverancier van het hoofdrekencentrum van het UWV dat infrastructurele diensten levert. Voor de ontwikkeling van het Wia systeem is gebruik gemaakt van deze diensten voor ontwikkel- en testwerkzaamheden, maar IBM was echter slechts beperkt inhoudelijk betrokken.

Logica was de leverancier van de ontwikkeldiensten, en dus wel rechtstreeks betrokken bij het programmaresultaat. De knelpunten die de bouw van het Wia-systeem deden mislukken zaten echter vooral aan de kant van UWV. Er is daarom geen aanleiding Logica aansprakelijk te stellen voor schade.

20

Op 1 juni 2008 waren er 100 externe medewerkers werkzaam, wat zijn de gemiddelde kosten per uur van deze medewerkers en wat zijn de kosten per uur van de interne medewerkers?

De personele kosten per uur van een interne ICT-medewerker bedragen € 55, die van een externe ICT-medewerker € 120 (inclusief omzetbelasting). Zaken als huisvesting, werkplek en overige kosten zijn in beide tarieven buiten beschouwing gelaten.

21

Het Expertise Centrum schrijft in de Second opinion WIA-onderzoek dat de kosten voor het WIA-systeem in vergelijking met vergelijkbare projecten zeer hoog zijn, wat is hier de verklaring voor?

Door een complex en daarmee uiteindelijk ondoelmatig ontwikkelproces waren de kosten hoog. Als de ontwerpen van onvoldoende kwaliteit zijn moet er veel reparatiewerk plaatsvinden en ontstaan er afstemmingsproblemen door de samenhang in een dergelijk complex systeem. Dat leidt tot een inefficiënt ontwikkelproces en dus relatief hoge kosten.

22

Op welke wijze zijn uitvoerende werknemers betrokken geweest bij het ontwikkelen van het Wia-systeem?

Bij de aanvang van het programma was Wia een nieuwe wet met een nog betrekkelijk gering aantal aanvragen en lopende gevallen. De ondersteuning bestond uit de eerste versie van een noodvoorziening. Omdat het om een eerste versie ging, was de inbreng die uitvoerende medewerkers konden leveren beperkt. Het programma Wia heeft daarnaast weinig werkende functionaliteit opgeleverd voor beproeving door gebruikers. Met name bij de aanvang van het programma is expliciet gebruik gemaakt van «kennis van de uitvoering». UWV neemt het betrekken van de uitvoerende medewerkers bij het ontwikkelen van nieuwe systemen mee in haar eindrapportage.

23

Uit het Ernst & Young rapport (Programma WIA: «Een dure les») blijkt dat de raad van bestuur onvoldoende op de hoogte was en adviezen zijn genegeerd. Waaruit blijkt dat de personen in de huidige organisatie het beter gaan doen? Is het op andere plekken in de organisatie een vergelijkbare puinhoop? Zo ja, op welke plekken? Zo nee, waaruit blijkt dat?

Uit de verschillende rapportages blijkt dat UWV niet in staat was een groot complex programma als de Wia-nieuwbouw goed uit te voeren. UWV stelt in de brief van 11 september 2008 dat er op dat er op het thema «houding en gedrag» een knelpunt op te lossen is.

De Inspectie Werk en Inkomen doet voortdurend onderzoek naar de kwaliteit van de uitvoering door UWV. Uit de rapportages van de inspectie blijken geen vergelijkbare problemen elders in de organisatie. In het jaarverslag 2007 schrijft de inspectie het volgende.

«De inspectie stelt vast dat bij de uitvoering van complexe projecten, veelal met een stevige ICT-component, zoals Walvis en Wia de realisatie achterblijft bij de ambities. De kwaliteit van de sturing en beheersing bij dergelijke projecten vertoont (in de uitvoering) tekortkomingen. Het maken van plannen, (proces)ontwerpen en blauwdrukken vergt gegeven de complexiteit van processen veel tijd en energie van UWV. Maar de overgang naar de structurele oplossing en de inbedding in de organisatie

zijn onvoldoende geborgd. De inspectie vindt dat UWV te sterk afhankelijk is van externen. Gevolg hiervan is dat kennis van processen en systemen binnen UWV onvoldoende geborgd is. UWV onderkent dat versterking van de ICT-organisatie noodzakelijk is, en is daarom gestart met een wervingsactie voor ICT'ers.»

24

Wat zijn de gevolgen van de conclusies uit het Ernst & Young rapport voor de zittende bestuursleden?

In mijn brief van 26 september wordt een aantal maatregelen samengevat. De Raad van Bestuur dient te voorkomen dat problemen als met het Wia-systeem nog een keer ontstaan.

25

Dhr. Linthorst is naast voorzitter raad van bestuur UWV ook voorzitter van de raad van bestuur van het Centrum Werk en Inkomen (CWI). Wat is het gemiddelde salaris van Dhr. Linthorst per maand in 2008 en totaal in 2007? Hoe verhoudt zich dat tot de «Balkenende-norm»?

Naast voorzitter Raad van bestuur UWV is de heer Linthorst van 1 juli 2008 tot 1 oktober 2008 lid van de Raad van bestuur CWI en van 1 oktober 2008 tot 1 januari 2009, voorzitter Raad van bestuur CWI. Gedurende de periode van 1 juli 2008 tot 1 januari 2009 ontvangt de heer Linthorst alleen de bezoldiging die gekoppeld is aan het voorzitterschap Raad van bestuur UWV. De bezoldiging is gepubliceerd in het jaarverslag 2007, dat ook uw Kamer heeft bereikt. Deze bezoldiging is in 2008 alleen aangepast aan de algemene cao-indexatie.

26

In de brieven van het UWV en het kabinet wordt steeds gesproken van leergeld. Is het kabinet bereid om deze verhullende term in het vervolg te schrappen en te spreken van weggegooid geld? Zo nee, waarom niet?

In mijn brieven over de Wia-problemen spreek ik niet over leergeld. Ik kan deze term dan ook niet schrappen. UWV heeft willen aangeven dat het stopzetten van het Wia-programma veel geld gekost heeft, en dus een «dure les» was.

27

Is het kabinet voornemens om in de toekomst de invulling van vergelijkbare projecten vooraf aan de Kamer voor te leggen? Zo nee, waarom niet?

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 2 reeds toezegde, zal ik u regelmatig informeren over de toetsing van grote projecten met een ICT-component.

28

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de brief. Zij hebben hierover de volgende vragen aan het kabinet. In de brief wordt uiteengezet dat er forse tekortkomingen aan het licht zijn gekomen die «nopen tot structureel werkende verbeteringen». Zijn er naast de verbeteringen ook organisatorische maatregelen doorgevoerd? Met andere woorden; is bekend wie er verantwoordelijk zijn voor het fiasco? En zijn deze verantwoordelijken hiervoor gesanctioneerd? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

De Raad van Bestuur van UWV is verantwoordelijk voor de tekortkomingen. Uiteraard neemt UWV ook organisatorische maatregelen. De organisatie van UWV op het gebied van de informatievoorziening en ICT

wordt opnieuw ingericht. Het is de taak van de Raad van Bestuur UWV het personeelsbeleid uit te voeren.

29

Klanten van het UWV zouden vooralsnog geen hinder hebben ondervonden van het mislukte ICT project. Waaruit is dat gebleken?

De Wia wordt sinds de invoering uitgevoerd met ondersteuning door een goed werkende noodvoorziening. Uit onderzoek van de IWI blijkt dat deze goed functioneert.

30

Wat zijn de gevolgen voor de aanstaande fusie tussen CWI en UWV? Is hier rekening mee gehouden met de nauwe samenwerking in de toekomst?

Er zijn geen gevolgen voor de aanstaande fusie tussen CWI en UWV.

31

De raad van bestuur van het UWV zou nieuwe maatregelen hebben genomen om de zekerheid in de toekomst te waarborgen. Zo zou de organisatie op het gebied van de informatievoorziening opnieuw zijn ingericht. Op welke manier is dit gebeurd? Wat was er mis met de oude informatievoorziening?

Mede uit de problemen met de nieuwbouw Wia is gebleken dat organisatie op het gebied van de informatievoorziening verbetering behoeft. Verantwoordelijkheden van UWV-divisies en de ICT-directie dienen helder gescheiden te worden, de CIO-Office versterkt. UWV is voortvarend begonnen met invoering van de maatregelen en zal in de eindrapportage alle te nemen maatregelen, en het tempo van de invoering, rapporteren.

32

Wie zijn er nu verantwoordelijk voor het project?

De Raad van Bestuur UWV is en blijft verantwoordelijk voor het programma Wia.

33

De IWI zal in 2009 de genomen maatregelen onderzoeken. Hoe wordt er gemeten? Welke parameters worden gebruikt? Welke sancties worden opgelegd als blijkt dat de maatregelen ineffectief zijn?

UWV zal in de eindrapportage evaluatiemomenten inbouwen om vast te stellen of de maatregelen volledig operationeel, geborgd en effectief zijn. De inspectie zal bij haar onderzoek gebruik maken van de uitkomsten van deze evaluatiemomenten. De Wet SUWI biedt de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verschillende mogelijkheden om bij te sturen als onverhoopt zou blijken dat de door UWV genomen maatregelen ineffectief zijn.

34

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid geeft aan zelf de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer over te nemen en scherper de sturingsmogelijkheden in het oog te houden, hoe doet hij dit? Neemt de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hiermee de verantwoordelijkheid van het project over?

Nee. UWV is en blijft verantwoordelijk voor de uitvoering. Ik stuur UWV op hoofdlijnen. Ik zal hierbij de sturingsmogelijkheden vooraf en tijdens de loop van dergelijke grote projecten in het oog houden.

35

Het kabinet zal nieuwe budgetaanvragen door UWV voor projecten toetsen of aan de nieuwe maatregelen is voldaan. Werd dit hiervoor niet gedaan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is het project dan toch zo fout afgelopen?

Uit problemen zoals die met de Wia-automatisering is gebleken dat UWV zeer grote en complexe ICT-projecten anders aan moet pakken. Ik zal er op toezien dat dit gebeurt.

36

Kan het kabinet uitleggen waaruit de indicatieve schade (89 miljoen euro) bestaat? Waar is dit geld naartoe gegaan?

In het u bij brief van 16 september 2008 toegezonden Ernst & Young rapport «Programma Wia: «een dure les»» worden in de tabel op bladzijde 34 de uitgaven gespecificeerd.

37

De leden van de PVV-fractie hebben kennis genomen over de gang van zaken rond de definitieve voorziening WIA en de getroffen maatregelen, toch hebben zij enkele vragen.

Waarom is de ontwikkeling van de definitieve voorziening WIA door het UWV stopgezet?

In welke fase bevindt zich het nieuwe WIA-systeem? Ligt het op schema?

De ontwikkeling van de Definitieve voorziening Wia is door UWV stopgezet omdat de door UWV getroffen risicobeheersende maatregelen onvoldoende gewerkt hebben en het programma mede door hoge ambities te complex en (technisch en financieel) onbeheersbaar werd. Doorgaan zou onaanvaardbaar hoge kosten opgeleverd hebben en een onzeker resultaat. De bouw van het nieuwe Wia-systeem is stopgezet en er is dus niet volgens schema opgeleverd.

38

Er zijn in het ICT-domein forse tekortkomingen ontstaan ten aanzien van sturing, beheersing, kennis en kunde. Wat voor gevolgen hebben deze tekortkomingen voor de uitvoerbaarheid van de WIA? Wat voor financiële gevolgen hebben deze tekortkomingen? Wie betaalt de mogelijke (financiële) schade? Loopt hier reeds een eventuele rechtszaak tegen? Hoe zijn deze tekortkomingen ontstaan? Hadden ze voorkomen kunnen worden? Is met deze tekortkomingen rekening gehouden in de begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid? Hoe worden de genoemde tekortkomingen opgelost? Wat kost het oplossen van de tekortkomingen? Leveren de tekortkomingen mogelijke vertraging op? Zo ja, is daarmee rekening gehouden?

De Wia wordt vanaf de invoering goed uitgevoerd. UWV herbezint zich momenteel op het ICT-beleid. De financiële gevolgen van deze herbezinning zullen begin 2009 in het meerjarenbeleidsplan zichtbaar gemaakt worden. Daarna zal ik beslissen welke gevolgen de UWV plannen voor de SZW-begroting krijgen. De kosten van de mislukte nieuwbouw Wia worden door UWV gedragen. Er lopen geen rechtszaken in deze.

39

De tekortkomingen ten aanzien van sturing, beheersing, kennis en kundopen tot structurele werkende verbeteringen. Wat voor verbeteringen?

UWV beschrijft in haar tussenrapportage van 11 september 2008 een aantal maatregelen. In de eindrapportage zullen alle maatregelen, invoeringstermijn en evaluatiemomenten aan de orde komen.

40

Hebben met de aanpassing in het ICT-domein ook bedrijfsartsen toegang tot de gegevens van uitkeringsgerechtigden?

Bedrijfsartsen hebben via de UWV-systemen geen toegang tot persoonlijke gegevens van uitkeringsgerechtigden.

41

Hadden de forse tekortkomingen voorkomen kunnen worden als er direct beter gecontroleerd en getoetst zou worden?

Tijdens de uitvoering van het Wia-programma is er regelmatig gerapporteerd, geëvalueerd en hebben er audits plaatsgevonden op de diverse deelaspecten. Helaas heeft het onder meer ontbroken aan meer integrale afwegingsmomenten.

42

Worden er naast de tekortkomingen in het ICT domein, nog verdere tekortkomingen verwacht?

Er zijn geen aanwijzingen dat er naast de aan het licht gekomen tekortkomingen nog andere ernstige problemen zijn. De inspectie houdt de uitvoering door UWV nauwlettend in de gaten.

43

Wordt het WAO-systeem stopgezet? Zo ja, wat kost dit?

Neen, de ontwikkeling van het nieuwe Wia-systeem is stopgezet.

44

Is één van de grote verschillen tussen de WAO en de WIA, dat er nu onderscheid wordt gemaakt tussen gedeeltelijk en duurzaam arbeidsongeschikten? Indien dit het geval is, hoeveel mensen kunnen er dan met de WIA (gedeeltelijk) aan het werk?

Binnen de Wia wordt – in tegenstelling tot de Wao – onderscheid gemaakt tussen gedeeltelijk arbeidsgeschikten (Wga-gerechtigden) en volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA-gerechtigden). Tot de Wga-gerechtigden worden ook volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikten gerekend. Per augustus 2008 worden circa 40 000 Wga-uitkeringen verstrekt. Ruim 28 000 uitkeringen worden verstrekt aan mensen die op dit moment minder dan 20% resterende verdien capaciteit hebben. Van de resterende 12 000 uitkeringen benut de helft de resterende verdien capaciteit deels of volledig de andere helft benut de resterende verdien capaciteit niet.

45

Worden alleen de budgetaanvragen voor projecten met een ICT component getoetst en scherper gecontroleerd? Zo ja, waarom alleen projecten met een ICT component? Zo nee, welke componenten nog meer?

Uiteraard worden alle budgetaanvragen getoetst. Gezien de ervaringen zal ik grote complexe projecten met een ICT-component scherper in het oog

houden. De belangrijkste aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer in het rapport «Lessen uit ICT-projecten bij de overheid» betrek ik hierbij.

46

Waarom worden alle budgetaanvragen voor projecten niet intensiever getoetst en scherper gecontroleerd?

Uiteraard worden alle budgetaanvragen getoetst en rapporteert UWV de voortgang. Alleen bij budgetaanvragen voor grote complexe projecten met een ICT-component is er aanleiding scherper te sturen.

47

Het claimbeoordelingsproces is met de WIA strakker opgezet en gemonitord, hoeveel uitkeringen gaat dit naar verwachting schelen?

Ook al onder de Wao werkte UWV aan verbetering van de kwaliteit van het claimbeoordelingsproces. In het kader van dit proces is onder meer de ruimte voor intercollegiale toetsing verruimd, is het kenniscentrum voor Verzekeringsgeneeskunde in samenwerking tussen UWV en enkele universiteiten ingericht en is een experiment opzet waarbij gespecialiseerde verzekeringsartsen de claimbeoordeling van (ex-)kankerpatiënten uitvoeren. Daarnaast is in het kader van de Wia door de Gezondheidsraad een begin gemaakt met de ontwikkeling van verzekeringsgeneeskundige protocollen. Deze ontwikkeling is inmiddels overgenomen door de beroepsgroep van verzekeringsartsen. Bovenstaande maatregelen dragen eraan bij dat de kwaliteit van de claimbeoordeling verder is verbeterd. Wat hiervan het precieze effect is op de instroom van de Wia valt niet te zeggen. Dit aspect zal aan de orde komen bij de evaluatie van de Wia die voorzien is voor 1 januari 2011.